

Sygnatura akt IX U 243/21

S., dnia 26 lipca 2021 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 lutego 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. odmówił M. K. prawa do zasiłku chorobowego za okresy: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020 oraz zobowiązał M. K. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego za okresy: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020 w kwocie 5.924,55 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia niniejszej decyzji do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia. W uzasadnieniu organ wskazał, że z posiadanej dokumentacji wynika, iż w powołanym powyżej okresie, w czasie zatrudnienia u płatnika (...) S. A., M. K. była niezdolna do pracy z powodu choroby. Płatnik składek wypłacił zgodnie z art. 92 k.p. wynagrodzenie za okres od 05.11.2018 do 09.11.2018 oraz zasiłek chorobowy za okresy: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020. Z ustaleń organu wynika, że w czasie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą ubezpieczona wykonywała pracę na rzecz dwóch innych płatników, za którą otrzymała wynagrodzenie. Powyższe, zdaniem organu, świadczy o wykorzystywaniu zwolnień od pracy w sposób niezgodny z ich celem.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. K., żądając zmiany decyzji i wydania orzeczenia co do istoty sprawy, ewentualnie uchylenia zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu stanowiska organ powołał się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. była zatrudniona od dnia 1 października 2013 r. na czas nieokreślony na pół etatu przez (...) S. A. na podstawie umowy o pracę na stanowisku asystent.

W okresie od 1 kwietnia 2018 r. do 31 marca 2019 r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę z K. G. na stanowisku pracownika do prac porządkowych, w wymiarze 1/8 etatu.

W okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. była zatrudniona na podstawie umowy o pracę zwartej z (...) sp. z o. o. na stanowisku sprzątaczkki, w wymiarze 0,125 etatu.

W okresie od 1 października 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. z (...) sp. z o. o. na stanowisku sprzątaczkki, w wymiarze 0,125 etatu.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2020 r. z (...) sp. z o. o. na stanowisku sprzątaczkki, w wymiarze 0,125 etatu.

Niesporne, a nadto dowód: - umowy o pracę k. 6 – 10,

- przesłuchanie ubezpieczonej – k. 29v.

M. K. wykonywała swoje obowiązki dla (...) w filii (...), tj. w (...) na ul. (...) I 2 w S.. Do obowiązków ubezpieczonej należała obsługa klienta. Dodatkowo na podstawie umów z podmiotami zewnętrznymi ubezpieczona wykonywała także czynności sprzątające w filii (...). Ubezpieczona pracowała w filii jednoosobowej.

M. K. w okresach: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020 była niezdolna do pracy, w związku z czym otrzymała zasiłek chorobowy. Zwolnienia lekarskie wystawione były na (...) S. A.

Niesporne, a nadto dowód: przesłuchanie ubezpieczonej – k. 29v.

W (...)S. A. istniały w spornym okresie listy obecności, które podpisywane były przez pracowników, którzy stawiali się do pracy. W przypadku nieobecności pracownika zatrudnionego w filii (...) był on zastępowany przez innego pracownika.

W zakresie realizowania czynności sprzątających nie było list obecności, w razie nieobecności pracownika jego obowiązki związane ze sprzątaniem placówki realizowane były przez pracownika zastępującego go; zastępstwa te organizowane były w ramach wzajemnej pomocy koleżeńskiej.

Dowód: - przesłuchanie ubezpieczonej – k. 29v.,

- zeznania świadka A. P. – k. 28,

- zeznania świadka J. B.- k. 28v.

W okresie orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczona przebywała w domu, nie chodziła do pracy, nie wykonywała swoich obowiązków służbowych ani na rzecz (...) S. A., ani też nie wykonywała czynności sprzątających na rzecz podmiotów zewnętrznych, z którymi miała podpisane umowy. W razie problemów z obsługą klienta kontaktowano się z nią w tamtym okresie telefonicznie.

Dowód: - przesłuchanie ubezpieczonej – k. 29v.

Podczas nieobecności w pracy ubezpieczonej w okresach: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020 czynności zarówno związane z obsługą klienta, jak i czynności sprzątające, wykonywały w zastępstwie za nią inne pracownice, m. in. A. P. i J. B. (poprzednie nazwisko S.). Czynności w ww. okresach w zastępstwie za M. K. wykonywane były przez innych pracowników - w zakresie obsługi klienta - na podstawie grafików ustalonych przez kierownictwo (...), natomiast – w zakresie czynności sprzątających – także przez innych pracowników, lecz na zasadzie wzajemnej pomocy koleżeńskiej.

Podczas orzeczonej niezdolności do pracy M. K. w ww. okresach jednoosobowa filia (...), w której pracowała, nie została zamknięta.

Dowód: - przesłuchanie ubezpieczonej – k. 29v.

- zeznania świadka A. P. – k. 28,

- zeznania świadka J. B.- k. 28v.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej okazało się uzasadnione.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, zeznań świadków A. P. i J. B. (poprzednie nazwisko S.) oraz przesłuchania ubezpieczonej, które Sąd uznał za w pełni wiarygodne, albowiem były one logiczne, spontaniczne i nie budziły wątpliwości.

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie stanowiło prawo ubezpieczonej do zasiłku chorobowego za okresy: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020 oraz związany z tym prawem ewentualny obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Duża część stanu faktycznego sprawy była niesporna, to jest fakt zatrudnienia ubezpieczonej przez (...) S. A. oraz jednocześnie przez podmioty zewnętrzne, dla których wykonywała czynności sprzątające, a także okresy niezdolności do pracy M. K..

Istota sporu sprowadzała się przede wszystkim do rozstrzygnięcia zagadnienia, czy ubezpieczona winna zostać pozbawiona prawa do zasiłku chorobowego za wskazane w decyzji organu rentowego okresy orzeczonej niezdolności do pracy w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. z dnia 4 maja 2020 r., Dz. U. z 2020 r. poz. 870); zgodnie bowiem z jego treścią ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Organ powołał się na obydwie wymienione wyżej przesłanki.

Jak przyjmuje się w utrwalonym w tym zakresie orzecznictwie, zasadą jest to, że wykonywanie pracy zarobkowej stanowi negatywną przesłankę do wypłaty zasiłku chorobowego. Praca zarobkowa natomiast to każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym m. in. wykonywanie umowy cywilno-prawnej, prowadzenie działalności pozarolniczej, wykonywanie zatrudnienia etc. (por. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2018 r. I UK 42/17 Lex nr 2518846, z dnia 3 marca 2010 r. III UK 71/09, Lex 585848, z dnia 15 czerwca 2007r. II UK 223/06 OSNP 2008/15 – 16/231, z dnia 9 października 2006r. II UK 44/06, OSNP 2007/19 – 20/295, z dnia 20 stycznia 2005r. I UK 154/04 OSNP 2005/19/307, z dnia 5 kwietnia 2005r. I UK 370/04 OSNP 2005/21/342, z dnia 5 października 2005r. I UK 44/05 OSNP 2006/17 – 18/279).

Z samego faktu pozostawania w zatrudnieniu i pobierania wynagrodzenia wynika domniemanie pracy zarobkowej. Jak każde domniemanie w polskim systemie prawa cywilnego jest ono wzruszalne. Przy czym obalenie tego domniemania leżało po stronie ubezpieczonej, która dokonała tego w niniejszym postępowaniu, wykazując, że nie wykonywała żadnych czynności objętych treścią zawartych umów o pracę. Jak wynika bowiem ze spójnych, logicznych i korespondujących ze sobą zeznań świadków A. P. i J. B. oraz z przesłuchania M. K., ubezpieczona w spornym okresie nie wykonywała żadnych czynności, które stanowiłyby realizację zawartych przez nią umów o pracę. M. K. w okresach orzeczonej niezdolności do pracy pozostawała w domu, a czynności w jej zastępstwie, zarówno te związane z obsługą klienta w placówce (...), jak i te związane ze sprzątnięciem placówki, wykonywały inne pracownice, m. in. A. P. i J. B..

Wskazać natomiast należy, że uzyskiwanie w trakcie korzystania ze zwolnienia lekarskiego dochodów niepołączonych z osobistym świadczeniem pracy nie stanowi pracy zarobkowej i nie powoduje utraty prawa do zasiłku chorobowego (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 4 kwietnia 2012 r., II UK 186/11; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2019 r., II UK 76/18).

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie daje podstawy do przyjęcia, aby ubezpieczona w okresach: od 10.11.2018 do 16.11.2018, za 26.11.2018, od 11.12.2018 do 14.12.2018, od 26.10.2019 do 08.01.2020 wykonywała pracę zarobkową, a przez to, by wykorzystwała zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Tym samym decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie odpowiada prawu.

Okoliczność zaś, że w oświadczeniach wystawionych przez (...) sp. z o. o. z siedzibą w S. i (...) sp. z o. o. z siedzibą w S., z którymi ubezpieczona miała zawarte umowy o pracę na stanowisku sprzątaczką, wskazano, że M. K. świadczyła pracę w spornym okresie, za co otrzymała wynagrodzenie, dowodzi jedynie faktu, że praca w postaci czynności sprzątających rzeczywiście została wykonana, jednak - jak wynika z zeznań ww. świadków oraz z przesłuchania ubezpieczonej - czynności tych w rzeczywistości nie wykonała ubezpieczona, wykonały je bowiem w jej zastępstwie inne pracownice (...) na zasadzie wzajemnej koleżeńkiej pomocy.

W rezultacie zgromadzony materiał dowodowy pozwolił na stwierdzenie, iż wbrew stanowisku organu, ubezpieczona - w spornym okresie orzeczonej niezdolności do pracy - nie podejmowała żadnej aktywności zawodowej, w tym nie

wykonywała żadnych czynności sprzątających, do których była zobowiązana na mocy umów o pracę zawartych z (...) sp. z o. o. z siedzibą w S. oraz (...) sp. z o. o. z siedzibą w S..

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)w W. w ten sposób, że przyznał M. K. prawo do zasiłku chorobowego za okresy: od 10.11.2018 r. do 16.11.2018 r., za 26.11.2018 r., od 11.12.2018 r. do 14.12.2018 r., od 26.10.2019 r. do 08.01.2020 r. oraz ustalił, iż M. K. nie ma obowiązku zwrotu zasiłku chorobowego za ten okres, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II wyroku. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na koszty poniesione przez ubezpieczoną złożyło się jedynie wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem, w wysokości 180 zł, ustalone na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. 2015, poz. 1800 ze zm.), a zatem taką kwotę należało zasądzić od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddziału w W. na rzecz ubezpieczonej M. K..

s. (...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)